

VÕISTLUSEELNE INFO

KAARDISTAJALT

Karula rogainikaardi aluseks on olnud Karula rahvuspargi digikaart, orienteerumiskaardid, Eesti põhikaart, aerofotod ja mitmeid muid infoallikaid. Karula rahvuspargi digikaardi on koostanud 1990-ndate aastate keskel Eesti parimad orienteerumiskaardistajad – Kalle Remm, Madis Oras, Kalle Kalm, Avo Veermäe jt., kes on joonistanud ka mitmed rahvuspargist väljapoole jäävad orienteerumiskaardid. Lisaks on Toivo Kotov lahkesti lubanud kasutada oma orienteerumiskaarte. Ma olen teinud informatsiooni valiku, välitööde (juuli-august 2008) käigus kaarti ajakohastanud, ühtlustanud ja üldistanud ning joonistanud kaardipildi OCAD9-s.

Rogainikaart ei kajasta läbitavust. Maastikul on väga erinevat tüüpi metsi (kaardil valge värv), metsa läbitavus varieerub suuresti. Üldiselt on metsa läbitavus ja nähtavus parem tasastel maastikuosadel. Helekollane värv kaardil tähistab poollagedaid ja raiesmikke, mis samuti on väga erineva läbitavusega – mõned uued raiesmikud hästi joostavad, samas vanemad raiesmikud täis kasvanud ja halvasti läbitavad. Tumekollane tähistab lagedaid/põlde. Mõnedel põldudel on kõrge niitmata hein.

Augustikuu rohkete sadude tõttu on veetase praegu kõrge. Paljud kraavid on vett täis ja sood on märjad. Laiadel kraavidel on kopratammid ja ületuskohad kaardistatud enamasti vaid punktipiirkonnas. Üleujutatud sood surnud puudega on läbimatud.

Karula rahvuspargis on 2 loodusreservaati, mis on kaardil näidatud keelualana (punane triibutus). Reservaadi piirid on rahvuspargi administratsiooni poolt ka looduses tähistatud punase kirja ja tammelehega siltidega “Liikumiskeeld”. Tuleks tähele panna, et maastikul on sarnaseid silte ka osade sihtkaitsevööndite piiridel, kus kehtib ajutine liikumiskeeld märtsist augustini, sel juhul on sildil näidatud ka kuupäevad.

Keelualaks on ka taluhoovid (kaardil samblaroheline)!

Mõned momendid seoses kaardiga, mida võiks tähele panna:

- Kaardil on vaid kõrgepingeliinid. Madalpingeline (alajaamast taludeni) kaardil ei ole.
- Elektrikarjuseid ei ole kaardil. Kaardi põhjaosas on elektrikarjused paljude põldude/karjamaade ümber.
- Mõned talud on mahajäetud ja osaliselt varemetes.
- Mõned eraldiseisvad hooned ja varemed ei ole kaardil.
- Maastikul võivad olla mõned uuemad kaardistamata raiesmikud.
- Erinevus metsa (valge värviga) ja poollageda/vana raiesmiku vahel ei ole alati selge.

Kaardil on palju detaile. Olen teinud mõistlikke jõupingutusi, et kaarti välitööde käigus ja arvutiekraani taga ajakohastada, korrigeerida ja ühtlustada. Usun, et kaart on rogainiks kasutatav. Siiski, arvestades võistlusala suurust on kaardile kindlasti jäänud mõned vead, kas inimlikust eksimusest, tähelepanematuses või seetõttu, et kõike pole lihtsalt olnud võimalik üle kontrollida. Need vead testivad ühte rogainijale vajalikku oskust – oskust aru saada, kus kaart vale on. Edu!

Lauri Leppik

RAJAMEISTRILT

Maastikul on 63 kontrollpunkti, mille väärtus varieerub 2-9 punktini. Kontrollpunkti numbri esimene arv näitab tema väärtust. Maksimalne võimalik punktisumma on 345.

Kõik punktiobjektid on kaardilt loetavad, seetõttu on KP legendide inglisekeelses versioonis eesliide "the" ära jäetud.

KP tähised on hästi nähtavad ja asuvad harilikult maapinnast 1,5 m kõrgusel. Väga hea nähtavusega kohtades 0,5 m kõrgusel. Siiski olenevalt KP asukohast ei pruugi tähis olla ühtemoodi hästi nähtav kõigist suundadest. KP tähistel on helkurid. KP sisustuse näidiseiga võib tutvuda võistluskeskuses.

KP asukohtade valikul on arvestatud, et võistlejal on võimalik teha oma rajaplaneering nii, et ei ole vaja ületada laiu kraave ja ületamatuid soid. Kuid võistlejad peavad sellele aspektile eraldi tähelepanu pöörama ja vajadusel KP võtmise järjestust muutma. NB! Etapp 40-73 ei ole läbitav lühimat teed mööda ületamatu soo tõttu.

Osa KP-sid on rabas. Harilikul aastal on rabad suhteliselt kuivad ja läbitavad isegi kuiva jalaga. Tänavused augusti suured vihmad on veeseisu tõstnud kõrgeks ka rabades, kuid märjaks saavad siiski ainult labajalad, kui ei kasutata eelnevate võistlejate poolt sissejoostud radu, kus turbapinnas on ära lõhutud.

Võistluskeskuse lähedal on erinevates suundades päris palju KP-sid ja rajameister loodab, et stardis võistlejad hajuvad erinevatesse suundadesse. Võistluskeskuse lähedastes KP on märke tegemiseks ka mitu SI jaama.

Maastikul on 5 joogipunkti, mis asuvad selgetel objektidel (peamiselt teeristides). Joogipunktide legendid on KP legendide lehel. Lisaks on kaardil näidatud ka kaks kaevu, mis asuvad sobivates kohtades ja on avalikus kasutuses.

Ilmar Kirjanen

INSPEKTORILT

Karula rahvuspark on tõenäoliselt parim Eesti maastik 24-tunniseks rogainiks. Julgen seda väita, kuna võistlusala hõlmab väga erinevaid maastikutüüpe. On erinevaid metsatüüpe, erineva suuruse ja kujuga pinnavorme, on soist metsa, soid, rabametsa ja rabasid. Suuremal osal maastikust on väga vähe asustust, ülejäänud osas on asustus hõre.

MMi kaart on mõnes piirkonnas väga detailne. Kaart on üldiselt usaldusväärne. Suurem osa kaardist põhineb orienteerumiskaartidel. Kaart on vähemdetailne tasastel aladel, kus on tuginetud põhikaardile. Sel suvel on tehtud mitmeid nädalaid välitöid, kontrollides punktiirirkondi ja tõenäolisi liikumisteid. Situatsiooni on ajakohastatud ka ületamatute soode ja laiade kraavide osas ning kaardistatud kopratamme ja muid kraavide ületuskohti, peamiselt punktide läheduses. Siiski tuleb märkida, et kõike pole üle kontrollitud ja osa informatsiooni võib kaardilt puududa (näiteks uued raiesmikud). Lisaks, liiga vähe on kasutatud langujooni nõlva suuna märkimiseks. Enamasti on nõlva suund siiski arusaadav lähedalasuva soo järgi.

Kaart ei kajasta läbitavust. Siinkohal mõned üldised näpunäited, millest võib abi olla:

- Taimestik. Maastiku kirde- ja loodeosas (kus puudub sihvõrk) on mets tihedam. Tuleks võtta arvesse, et metsa läbimine nendes piirkondades võtab rohkem aega. Tasastel maastikuosadel on liikumiskiirus suurem.
- Ligi veerand kogu võistlusmaastikust on märgalad. Sood ja rabad on üldiselt siiski üsna rahuldavalt läbitavad, kuigi alandavad mõnevõrra liikumiskiirust.
- Mõnel vanal raiesmikul (helekollane) sirgub uus taimestik. Võib osutada, et mõned helekollased alad on halvasti läbitavad, noored puud üle 2 meetri kõrged.
- Osad sihid on vanad ja kaduvad, neid võib olla raske märgata isegi päeva ajal ja alustaimestik halvendab nende läbitavust.
- Lai kraav on väga halb takistus. Ületamatu soo on väga-väga-väga halb takistus. Ma soovitan neist eemale hoida.

Tippvõistkondadel on võimalik püüda võtta kõiki punkte, kuid see on väga raske. Siiski võib uskuda, et võitja tulemus saab olema küllalt maksimumi lähedane. Pinnavormide kõrgus mõjutab rajaplaneeringut ilmselt vähe, kuid olukorda teevad keerulisemaks suured sood ja laiad kraavid. On võimalik planeerida mõistlik rada nii et pole vaja läbida laiemaid kraave (mis tähendab, et märjaks saab vaid alla põlve). Kuid kui sellist plaani ei oska leida või pole õnne ületuskohtade leidmisel, ole valmis üleni märjaks saama.

Võistluskeskus on üsna kaardi keskel. Kuigi võistluskeskust piirab ühest küljest järv, siis võistluskeskuse lähedal on mitmeid kontrollpunkte, nii et võistluskeskuse külastamine võistluse ajal on arvestatav võimalus. Maastikul on 7 joogipunkti ja kaevu, mis jaotuvad ühtlaselt üle võistlusala. Seal on võimalik ka joogianumaid täita.

Orienteerumine saab olema paras pähkel. Kuigi maastikul on mitmeid teid, radu ja sihte, siis suure osa rajast veedavad võistkonnad väljaspool teid. Orienteerumine öösel ei saa olema lihtne. Pimedat aega on üle 9 tunni ja öösel paistavad kõik künkad ja soosaared ühesugused. Lisaks on öösel raskem leida kopratamme ja langenud puid laiade kraavide ületamiseks.

Lõpetuseks – soovitan kanda nõgesekindlaid pükse ja olla ettevaatlik suurte teede ja veetakistuste ületamisel. Edu!

Tõnis Erm